

(Политика, 31.07.2009)

Према саопштењу Ватикана издатом у недељу, 26. јула 2009, папа Бенедикт Шеснаести рашчинио је католичког свештеника Томислава Влашића, одговорног за успостављање култа Богородице у херцеговачком Међугорју. То је било први пут да, после 28 година од првог међугорског приказања, Ватикан званично реагује на међугорски случај. Зашто је Ватикан тако дуго занемаривао ово питање, има ли нови папа нека нова сазнања када је Међугорје у питању, питали смо Мајкла Џонса, аутора две светски познате књиге о овој теми: „Међугорска обмана“ (1977) и „Међугорје: неиспричана прича“ (1998), обе објављене у Америци.

– Не, мислим да већ најмање десет година није било никаквих нових информација о Међугорју. Основна разлика је у папама. Када сам се 1988. године срео са тадашњим редовником мостарско-дувањске дијецезе, бискупом Павлом Занићем, рекао ми је да се кардинал Рацингер, садашњи папа Бенедикт Шеснаести, потпуно слаже са тим да су такозвана приказања у Међугорју превара диригована од стране одметничког реда фрањеваца у његовој дијецези. Бискуп Занић ми је рекао и да је исте доказе предочио папи Јовану Павлу Другом. „И шта је рекао папа?“ питао сам. „Папа није рекао ништа“, одговорио је Занић. Ово потврђује оно што сам сазнао када сам се сретао са кардиналом Рацингером. Од самог почетка је био уверен да је Међугорје обмана.

Рашчињавање је најстрожа казна коју црква изриче за најтеже злочине. Да ли папина одлука значи да је Ватикан решен да пресече читаву међугорску причу или само да казни једног од њених виновника, једног великог франевачког бизнисмена?

Сматрам да је ово први корак у борби Ватикана да Међугорју врати званичан статус који му припада. Сви који су упознати са причом знају да су приказања била дело два франевачка свештеника: Томислава Влашића и Јозе Зовка. Светски покрети који доносе приходе вредне на милионе долара годишње нису дело деце.

Шта очекујете да ће се даље десити?

Кад изађе на видело истинита прича, бискупи широм света ће почети да прогањају „видовњаке” из својих дијецеза. Ово се већ десило у дијецези Џолијет крај Чикага. Иван Драгићевић не може више да се појављује у парохијама и да гули кожу лаковерним католицима.

А како очекујете да ће реаговати хрватска бискупија?

Хрватски бискупи ће углавном рећи да налази о Влашићу потврђују њихову пресуду о „несталној натприродности” коју су изrekli 1990. године. Бискуп Ратко Перић ће рећи да рашчињавање оца Влашића потврђује оно што су он и покојни бискуп Павле Занић непрестано говорили. Међугорје је био изум отпадничких и побуњеничких група фрањевачких свештеника које су се богатиле од ове преваре по цену јединства цркве и добрих односа са православцима.

У случају Међугорја дошло је до злоупотребе психолошког и духовног стана људи који су имали проблеме, којима је било лако манипулисати

·
Реч
ј
е
и

о огромном новцу који се сливао у касе многих укључених у работу лажних приказана. Много је верника који су чак цркви тестаментом завештали своја наслеђа, лишавајући њихових истих своје потомке. Како ће се овај проблем решити?

Ако говорите о поклонима датим бунтовним фрањевцима из Чапљине, Широког Бријега, Међугорја итд., они се налазе код фрањеваца којима је поверена управа црквом и могу да дођу у посед мостарског бискупа. Друго је питање да ли се та средства могу вратити људима који су их дали у заблуди. Међутим, овде се не ради о црквеном закону. Ради се о примени закона од стране полиције. Када је бискуп Перић отишао у Чапљину да разговара са бунтовним свештеницима, био је физички нападнут. Ни Ватикан, ни бискуп немају полицијску моћ да спроведу закон.

На основу сазнана добијених из приватних разговора са Хрватима и неких писана могло би се закључити да је Међугорје масован покрет који, на несвесном нивоу, оправдава крвава недела почињена, у првом реду, према Србима, али и Ромима и Јеврејима, нажалост, од стране извесног броја Хрвата познатих као усташе. Каква је Ваш став

о томе ?

Феномен Међугорја има много нивоа, а један од њих може лако бити колективна кривица коју је село осетило због улоге коју је имало у масакру почињеном у Шурманцима, управо са друге стране брда где су се јављала приказања.

Такође, постоје бројне везе између међугорског огранка фрањеваца и усташа. Лично сам видео слику усташких војника на зиду манастира у Широком Бријегу који сам посетио. Јозо Зовко је прорачунато убризгао политички призив у приказања када је поставио грб на олтар за време служења мисе у време првих приказања 1981. године.

Шта бисте рекли о томе да су неки високи званичници хрватске власти занемаривали појаву Међугорја или је чак и подржавали? Какав је значај такве политичке подршке?

Међугорје је било кључно за оживљавање хрватског национализма који је довео до распада Југославије. Када се Југославија распала, покојни Фрањо Туђман је отишао у Међугорје. Са националистичке тачке гледишта, није било од значаја да ли су приказања била истинита или не. Битно је било да ли се њима могло политички манипулисати.

Шта ћемо са Међугорјем? Шта ћемо са преваром дугом 28 година?

Све што можемо је да наставимо да указујемо на истину. Надам се да ће признање истине о Међугорју на највишем нивоу Католичке цркве водити помирењу, посебно између католика и православаца на Балкану, и зацељивању рана насталих услед ове преваре.

Оно што сте тврдили пре 20 година и доказали у својој књизи „Међугорска обмана”

добило је потврду и са највишег места – Свете столице. Како се осећате због тога?

Верујем да је истина велика и да ће надвладати. Међутим, у међувремену је 28 година пасивности Рима омогућило да лаж ухвати корена у парохијама широм Америке (и Европе). Искорењивање те грешке након толико година нехата биће тежак задатак.

Што се мене лично тиче, живим у дијецези која дозвољава да се ходочашћа у Међугорје рекламирају у бискупским новинама. Живим у дијецези која пише позитивне чланке о конференцијама посвећеним Међугорју које се у њој сваке године одржавају.

Е. Мајкл Џонс (Индијана) је 1979. докторирао америчку књижевност на Универзитету Темпл. Године 1981. покрене часопис „Fidelity” (Верност) који је уређивао до 1996. Године 1995. оснива и уређује часопис „Culture Wars” (Ратови култура). Аутор је петнаест књига, међу којима су и две о Међугорју. У септембру ове године ће посетити Италију где ће представити италијанско издање своје књиге о музици „Dionysos Rising” (Успон Дионизија), након чега планира да у Београду одржи предавање о Међугорју

(Разговарао: **Саша Важић**)